

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

19. april 2006

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Socialministeriets
besvarelse af spørgsmål nr. 3 ad 2714 beskæftigelse mv.

Folketingets Europaudvalg

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

Dato:

OKJ/ J.nr. 4449-820

Under henvisning til Folketingets Europaudvalgs brev af 14. marts 2006 følger hermed – i 5 eksemplarer – socialministerens svar på spørgsmål nr. 3 ad 2714 beskæftigelse mv. (Europaudvalget 2714 - beskæftigelse mv. – Spørgsmål nr. 3).

Spørgsmål nr. 3 Ad 2714 beskæftigelse mv.:

”Ministeren bedes - som lovet på Europaudvalgets møde den 3. marts - sende et notat om, hvilken sammenlignelig statistik der findes om børnefattigdom i EU.”

Svar:

EU's statistiske kontor (EUROSTAT) offentliggør bl.a. som led i Lissabon processen en række statistiske indikatorer på medlemsstaternes fremskridt i retning af øget social sammenhængskraft. Indikatorerne er under løbende udvikling, og der arbejdes på at få tal for alle medlemsstater. I relation til spørgsmålet er 4 statistikker særlig relevante:

1. Andelen af børn i lavindkomstgruppen.
2. Andelen af børnefamilier i lavindkomstgruppen.
3. Børn i husstande uden erhvervsaktive.
4. Unge, der tidligt har forladt uddannelsessystemet.

I Danmark tilhører 10 pct. af alle personer lavindkomstgruppen ifølge EUROSTAT's definition, dvs. personer med en ækvivaleret indkomst under en lavindkomstgrænse på 60 procent af medianindkomsten¹. Af børnene er det 9 procent, der falder i lavindkomstgruppen. Begge andele er blandt de absolut laveste blandt EU landene. Ser man på gennemsnittet for alle EU landene, er 15 pct. af alle personer i lavindkomstgruppen og 19 pct. af børnene.

---

¹ I OECD samt i danske opgørelser benyttes sædvanligvis 50 pct. af medianindkomsten som udtryk for lavindkomstgrænsen.

Lavindkomstproblemet er på EU plan mere udtalt blandt børn end i hele befolkningen. I Danmark er det modsat, lavindkomstproblemet er lidt mindre blandt børn end blandt alle.

Table 1. Andel af hele befolkningen og befolkningen under 16 år i lavindkomstgruppen, lavindkomstgrænse 60 pct. af ækvivaleret medianindkomst, 2003, procent.

	Alle	Børn u. 16 år
EU - 25 lande	15	19
EU - 15 lande	15	19
Belgien	15	16
Tjekkiet	8	15
Danmark¹	12/(10)	9/(9)
Tyskland	15	20
Estland	18	20
Grækenland	21	23
Spanien	19	19
Frankrig	12	15
Irland	21	22
Italien	-	-
Cypern	15	11
Letland	16	19
Litauen	15	17
Luxemburg	10	12
Ungarn	12	17
Malta	-	-
Holland	12	18
Østrig	13	16
Polen	17	23
Portugal	19	-
Slovenien	10	9
Slovakiet	21	30
Finland	11	10
Sverige	-	-
Det Forenede Kongerige	18	22

Kilde: EUROSTATs hjemmeside: epp.eurostat.cec.eu.int

¹ For Danmark er i parentes anført tallene, hvor indkomsten inkluderer beregnet lejeværdi og renteudgifter.

Definition af lavindkomstgruppen

For at kunne sammenligne indkomster for husstande af forskellig størrelse og sammensætning er det nødvendigt at definere afgrænsningen af husstanden og ind-

komstbegrebet, ligesom det skal fastlægges, hvordan man vil tage højde for stordriftsfordelene ved at bo i en husstand med flere end én person.

Husstanden er her defineret som de personer, der bor på samme adresse, og som deler udgifter til den daglige husførelse. For disse personer summeres den disponible indkomst, dvs. arbejdsindkomster, overførselsindkomster inklusiv underholdsbidrag og kapitalindkomster fratrukket direkte skatter og underholdsbidrag til andre husholdninger. Det er i EUROSTAT vedtaget, at fra 2007 skal opgørelsen af husstandenes indkomst også medtage en beregnet lejeværdi af egen bolig ligesom prioritetsrenter skal fragå i indkomsten. Indtil videre er det kun Danmark, der har afleveret data efter disse nye standarder. Dette forhold har dog kun mindre betydning for beregningerne af børn i lavindkomstfamilier. Det har først og fremmest betydning for beregninger vedrørende de ældre.

Den disponible indkomst deles med ækvivalensfaktoren, der skal tage højde for stordriftsfordelene ved at bo flere i samme husstand. EUROSTAT bruger den såkaldte modificerede OECD skala, hvorefter den første voksne i husstanden tildeles vægten 1, følgende personer på 14 år og derover tildeles vægten 0,5 og børn i alderen 0 – 13 år tildeles vægten 0,3. Hver person i husstanden, dvs. også børnene, tildeles den ækvivalerede indkomst - husstandsindkomst delt med ækvivalensfaktoren – og alle personer ordnes efter indkomstens størrelse.

De personer, der har en ækvivaleret disponibel indkomst under 60 pct. af medianindkomsten (indkomsten hos den midterste person) tilhører lavindkomstgruppen. Der er tale om lav indkomst i relativ forstand.

Data til EUROSTAT's statistik kommer fra stikprøveundersøgelser i de enkelte medlemsstater. For Danmark er stikprøven på ca. 6.000 husstande med godt 12.000 personer. Nogle oplysninger om husstandene i stikprøven indhentes via telefoninterviews, mens andre oplysninger som bl.a. indkomstoplysninger stammer fra Danmarks Statistiks statistikregistre. I de fleste medlemsstater stammer alle oplysninger fra spørgeskemaer.

I tabel 2 er vist fordelingen af børnefamilier på husstandstype. Når man ser på lavindkomstproblemet og husstandstyper, er det generelle billede, at for husstande med 1 eller 2 børn er lavindkomstproblemet mindre end for alle børnefamilier og også mindre end for hele befolkningen, jf. tabel 1. For Danmark er det 5 og 4 pct. af personerne i to-forsørgerhusstandene med henholdsvis 1 og 2 børn, der falder i lavindkomstgruppen. EU gennemsnittet ligger på 11 og 12 procent. De danske tal er i den allerlaveste ende sammenlignet med alle EU lande.

Når det drejer sig om enlige forsørgere og to-forsørgere med 3 eller flere børn, så er tendensen, at der er en større andel i lavindkomstgruppen end blandt alle børnefamilier og blandt alle personer. På EU plan er det ca. en tredjedel af alle enlige forsørgere, der er i lavindkomstgruppen. I Irland er det over halvdelen, i Tyskland er det 44 pct. og i Det Forenede Kongerige er

det 40 pct. af de enlige forsørgere, der er i lavindkomstgruppen. I Danmark er det 18 pct. af gruppen, der befinder sig i lavindkomstgruppen ifølge statistikken, hvilket er blandt de laveste tal i EU.

Tabel 2 Andel af personer i børnefamilier i lavindkomstgruppen fordelt efter husstandstype, 2003, procent, lavindkomstgrænse 60 pct. af ækvivaleret medianindkomst.

	Alle husstande med børn	Hustande m. én forsørger	Husstande m. to forsørgere		
			1 barn	2 børn	3 el flere børn
EU - 25 lande	16	33	11	12	24
EU - 15 lande	16	36	10	11	22
Belgien	16	30	11	8	19
Tjekkiet	11	30	7	8	20
Danmark²	8/(8)	18/(18)	5/(5)	4/(4)	13/(13)
Tyskland	16	44	11	11	21
Estland	19	33	15	18	24
Grækenland	23	34	13	16	32
Spanien	18	24	12	14	35
Frankrig	14	29	9	9	16
Irland	19	54	16	11	25
Italien					
Cypern	9	22	10	6	15
Letland	18	31	13	13	32
Litauen	15	27	11	12	28
Luxemburg	11	15	9	11	10
Ungarn	14	16	8	10	23
Malta					
Holland	15	39	8	10	24
Østrig	13	31	9	13	20
Polen					
Portugal					
Slovenien	8	25	4	8	9
Slovakiet	25	40	22	26	35
Finland	8	19	5	5	11
Sverige					
Det Forenede Kongerige	20	40	13	12	27

Kilde: EUROSTAT's hjemmeside: epp.eurostat.cec.eu.int

² For Danmark er i parentes anført tallene, hvor indkomsten inkluderer beregnet lejeværdi og renteudgifter.

Centralt i forhold til lavindkomstproblemet er også, om det er en vedvarende situation eller en overgangsperiode. Vi ved fra analyse af danske data, at ca. 2/3 af personerne i lavindkomstgruppen i et givent år vil være ude af gruppen 2 år efter². EUROSTAT samler tal til indikatoren vedvarende lav indkomst (Persistent-Risk-Of-Poverty). Statistikken findes ikke for børnefamilier eller for børn og er derfor ikke regnet med som en indikator på børnefattigdom. Det er kun muligt at vise de generelle tendenser med hensyn til vedvarende lav indkomst. De danske tal ligger i den laveste ende sammenholdt med de øvrige EU lande, jf. tabel 3.

Tabel 3 Andel af alle personer med vedvarende lav indkomst, EU-15 lande, 2000 og 2001, procent, lavindkomstgrænse 60 pct. af ækvivaleret medianindkomst.

	2000	2001
EU – 25 lande	9	-
EU – 15 lande	9	9
Belgien	8	7
Danmark	-	6
Tyskland	6	6
Grækenland	13	14
Spanien	11	10
Frankrig	9	-
Irland	13	13
Italien	11	13
Luxemborg	8	9
Holland	5	6
Østrig	7	7
Portugal	14	15
Finland	6	6
Sverige	-	-
Det Forenede Kongerige	11	22

Kilde: EUROSTATs hjemmeside: epp.eurostat.cec.eu.int

Anm. Vedvarende lav indkomst er defineret som personer, der i opgørelsesåret og mindst 2 ud af 3 foregående år er under lavindkomstgrænsen. Tallene for de seneste år er endnu kun offentliggjort for få lande.

² ”Lavindkomstgruppen – mobilitet og sammensætning”, juni 2004, Finansministeriet m.fl.

Tabel 4. Øvrige indikatorer på børne-fattigdom i EU landene.

	Børn i jobløse husstande ¹	Unge, der tidligt har forladt uddannelses-systemet ²
	2005	2005
EU - 25 lande	9,6	14,9
EU - 15 lande	9,6	16,9
Belgien	12,9	13,0
Tjekkiet	8,1	6,4
Danmark	6,0	8,5
Tyskland	10,9	12,1 ³
Estland	9,1	14,0
Grækenland	4,1	13,3
Spanien	5,4	30,8
Frankrig	9,5	12,6
Irland	12,0	12,3
Italien	5,6	21,9
Cypern	3,5	18,1
Letland	8,3	11,9
Litauen	6,2	9,2
Luxemburg	3,0	12,9
Ungarn	14,2	12,3
Malta	8,9	44,5
Holland	6,9	13,6
Østrig	6,4	9,1
Polen	-	5,5
Portugal	4,3	38,6
Slovenien	-	-
Slovakiet	13,8	5,8
Finland	5,7	8,7
Sverige	-	8,6
Det Forenede Kongerige	16,5	14,0

Kilde: EUROSTATs hjemmeside: epp.eurostat.cec.eu.int

¹ Den engelske titel på indikatoren er "Children aged 0-17 living in jobless households". Der er tale om andelen af børn, der bor i husstande, hvor ingen arbejder.

² Den engelske titel på indikatoren er "Early school-leavers". Indikatoren refererer til den andel af de 18 – 24 årige med højeste fuldførte uddannelse svarende til folkeskolens afgangseksamen, og som ikke er under uddannelse. Der gøres opmærksom på, at tallet ikke svarer til den andel af unge, som ikke får en ungdomsuddannelse. De 8,5 procent indeholder ikke den gruppe af 18 – 24 årige, som stadig er under uddannelse, men som kan falde ud på et senere tidspunkt uden at afslutte uddannelsen.

³ For Tyskland er der endnu ikke anført tal for 2005 i EUROSTAT's statistik. Det anførte tal er for 2004.

Som indikatorer på forhold, der i højere grad vedrører negativ social arv og de unges fremtidsmuligheder er vist andelen af børn i jobløse husstande og unge, der tidligt har forladt uddannelsessystemet. På EU plan er det næsten 10 procent af børnene, der lever i husstande uden tilknytning til arbejdsmarkedet. Den danske andel er på 6 pct., hvilket er i den lave ende af skalaen. Knap 15 procent af de unge i EU mellem 18 og 24 år har forladt uddannelsessystemet med højeste fuldførte uddannelse svarende til folkeskolens afgangseksamen. I Danmark er tallet godt 8 procent.

Eva Kjer Hansen

/Lise Nielsen